

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**LITERATURA CATALANA
CONTEMPORÀNIA II**

Coordinació: VENY MESQUIDA, JOAN RAMON

Any acadèmic 2020-21

Informació general de l'assignatura

Denominació	LITERATURA CATALANA CONTEMPORÀNIA II			
Codi	101467			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Doble titulació: Grau en Llengües Aplicades i Traducció i Grau en Filologia Catalana i Estudis Occitans	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
	Grau en Filologia Catalana i Estudis Occitans	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	3		3
	Nombre de grups	1		1
Coordinació	VENY MESQUIDA, JOAN RAMON			
Departament/s	FILOLOGIA CATALANA I COMUNICACIÓ			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	22,5 / 127,5			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català. Altres: castellà, italià, francès i anglès			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
VENY MESQUIDA, JOAN RAMON	joanramon.veny@udl.cat	6	

Informació complementària de l'assignatura

Les avantguardes catalanes en relació al seu context europeu.

Lectura d'una obra de Salvat-Papasseit o de J. V. Foix.

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Que l'estudiant entengui i assimili que l'establiment d'un programa com el d'aquesta matèria, que va del general al particular (context cultural → marc teòric → pràctica literària), pressuposa una anàlisi prèvia que ha seguit el procés invers.
- Que s'adoni, per tant, que per fer i entendre la història de la literatura cal un coneixement directe i profund dels textos originals, teòrics i pràctics, que la conformen. Per tant:
- Que sàpiga extreure d'un text programàtic donat el contingut teòric que s'hi expressa i sigui capaç de relacionar-lo amb el context estètic i ideològic de l'autor i del període; i
- Que pugui rastrejar i justificar aquests continguts teòrics en la pràctica literària dels textos. I, subsidiàriament,
- Que es familiaritzi en el maneig dels aparats de variants de les edicions crítiques i sàpiga interpretar-los.

Competències

CB3 Capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

CB4 Poder transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat).

CG4 Aplicar la capacitat de raonament i anàlisi crítica, i la de presa de decisions per a la resolució de problemes.

CG7 Valorar la capacitat d'organització i planificació del treball i la investigació ..

CG10 Implementar el coneixement i la capacitat d'ús de les TIC en relació amb el corresponent àmbit d'estudi.

CG11 Buscar i gestionar adequadament la informació, a partir de fonts i tipologies documentals diverses.

CG12 Utilitzar adequadament la terminologia i les tècniques pròpies de l'àmbit disciplinar o professional.

Continguts fonamentals de l'assignatura

I. HISTÒRIA [6 sessions]

1. Les avantguardes: context, aportacions, valoració
2. Els precedents a Catalunya
3. Entre el Futurisme i el Cubisme
4. El Dadaisme i el Surrealisme
5. Darreres manifestacions de l'avantguarda històrica

II. TEORIA [6 sessions]

1. Maniufestos futuristes
2. Manifestos cubistes
3. Manufestos dadaistes
4. Manifestos surrealistes

III. PRÀCTICA [16 sessions]

- 1a. Presentació de J. V. Foix
- 1b. Presentació de Joan Salvat-Papasseit
- 2a. Lectura dels textos teòrics i literaris de J. V. Foix publicats entre 1917 i 1936
- 2b. Lectura de Poemes en ondes hertzianes

Eixos metodològics de l'assignatura

Activitat	CODIFICACIÓ / descripció / tipologia TPD	O	G	HP*	HNP
Classe magistral (M)	Vegeu continguts (temari) i cronologia			22,5	22,5
Seminaris (S)					
	PA-1 – Poètica avantguardista (pràctica textual)				10
Pràctiques (P)	PA-2 – Poètica postsimbolista (pràctica textual)				10
	PA-3 – Textos de les obres triades (anàlisis i comentaris)				10
Treballs (T)	T-1 – Treball Literatura avantguardes / anys 20 i 30				35
	Tut-1 – Preparació Treball o examen				20
Tutories (Tut)	Tut-2 – Preparació Treball o examen				
	Tut-3 – Preparació Treball o examen				
Altres (AA)	AA- Sessió de control i revisió de l'aprenentatge				10
Avaluació (AV)*	Vegeu taula de mecanismes d'avaluació				10
TOTAL				22,5	127,5

O: Objectiu. G: número de grups implicats en l'activitat. HP: hores presencials de l'alumne. HNP: hores no presencials de l'alumne.

Informació sobre enregistraments i protecció de dades.

De conformitat amb la normativa vigent en matèria de protecció de dades de caràcter personal, t'informem que:

- El responsable de l'enregistrament i l'ús de les teves imatge i veu és la Universitat de Lleida - UdL- (dades de contacte del representant: Secretaria General. Plaça Víctor Siurana, 1, 25003 Lleida; sg@udl.cat; dades de contacte del delegat de protecció de dades: dpd@udl.cat).

- Les teves imatge i veu enregistrades s'utilitzaran exclusivament per a les finalitats inherents a la docència de l'assignatura.

- Les teves imatge i veu enregistrades es conservaran fins a la finalització del curs acadèmic vigent, i es destruiran en els termes i condicions previstes en la normativa sobre conservació i eliminació dels documents administratius de la UdL, i les taules d'avaluació documental aprovades per la Generalitat de Catalunya (<http://www.udl.cat/ca/serveis/arxiu/>).

- La teva veu i imatge és imprescindible per impartir la docència en aquesta assignatura, i la docència és un dret i un deure del professorat de les Universitats, que ha d'exercir amb llibertat de càtedra, com preveu l'article 33.2 de la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats. Per aquest motiu, la UdL no necessita el teu consentiment per enregistrar les teves veu i imatge amb aquesta exclusiva finalitat, d'impartir docència en aquesta assignatura.

- La UdL no cedirà les dades a tercers, llevat dels casos estrictament previstos en la Llei.

- Pots accedir a les teves dades; sol·licitar-ne la rectificació, supressió o portabilitat; oposar-te al tractament i sol·licitar-ne la limitació, sempre que sigui compatible amb les finalitats de la docència, mitjançant escrit tramès a l'adreça dpd@udl.cat. També pots presentar una reclamació adreçada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, mitjançant la seu electrònica de l'Autoritat (<https://seu.apd.cat>) o per mitjans no electrònics.

- Els enregistraments i la resta de continguts del CV estan protegits pels drets de propietat intel·lectual i industrial de la Universitat de Lleida, d'acord amb la clàusula inclosa en l' "Avís legal", visible en tots els llocs web propietat de la UdL.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Vegeu **Continguts**.

Sistema d'avaluació

mecanismes d'avaluació	codificació / descripció-criteris / tipologia TPD	observacions	O	Activitat	%
Assistència i participació (As)	Assistència i participació a classe				10
Taller d'avaluació (TA) (Examen)	Activitats i/o treball temes 1-3			Prova escrita o treball	80
Informe (In) / Treballs (T)					
Altres (A)	Correcció lingüística			Exposició	10
TOTAL					100

O: Objectiu. %: percentatge en la nota final.

Els estudiants que combinin els seus estudis amb una feina a temps complet tenen dret a demanar avaluació alternativa en un termini de 5 dies des del començament del semestre. Per a més informació, envieu un correu electrònic aacademic@lletres.udl.cat o adreceu-vos a la Secretaria de la Facultat de Lletres.

Bibliografia i recursos d'informació

1. Context

AA. DD. El descrédito de las vanguardias artísticas, Barcelona, Blume, 1980

Ortega y Gasset, José, La deshumanización del arte, Madrid, Revista de Occidente, 1925

Fuster, Joan, El descrédito de la realitat, Palma de Mallorca, Raixa, 1955; recollit dins Obres completes IV.

Assaigs, 1, Barcelona, Edicions 62, 1975

Miralles, Francesc, L'època de les avantguardes 1917-1970, [Història de l'art català, VIII], Barcelona,

Edicions 62, 1983, ps. 11-157

2. Aspectes generals i puntals dels moviments

Diaz-Plaja, Guillem, L'avantguardisme a Catalunya i altres notes de crítica, Barcelona, Publicacions de La Revista, 1932

De Micheli, Mario, Le avanguardie artistiche del novocento, Milà, Feltrinelli, 1987 [1966]

AA. DD., Documents de l'avantguardisme a Mallorca, «Lluc» núm. 625 (abril 1973), ps. 21-28

Molas, Joaquim, El Surrealisme a Catalunya. Notes per a la seva història (1924-1934), dins Actes del tercer col·loqui internacional de llengua i literatura catalanes, Oxford, The Dolphin Book, 1976, ps. 283-299

AA. DD., Les avantguardes a Catalunya, «L'Avenç» núm. 19 (setembre 1979), ps. 18-26

Jardí, Enric, Els moviments d'avantguarda a Barcelona, Barcelona, Edicions del Cotal, 1983

Molas, Joaquim, La literatura catalana d'avantguarda 1916-1938, Barcelona, Antoni Bosch, 1983

Vallcorba, Jaume, Pintors i poetes cubistes i futuristes. Una teoria de la primera avantguarda, «BRABLB» xli (1985-1986), ps. 49-95

—, Avantguarda i Noucentisme: l'aparició del cubisme a Catalunya, «Circular» núm. 14 (1988), ps. 3-6

Gregori i Soldevila, Carme, La discussió avantguardista valenciana, «Estudis de Llengua i Literatura» xiv (1987), ps. 343-366

Minguet Batllori, Joan M., Les avantguardes catalanes i el seu context cultural enfront del cinema. Textos i teories 1917-1931, «Cinematògraf» núm. 4 (1987), ps. 19-101

AA. DD., Surrealisme a Catalunya 1924-1936. De «L'Amic de les Arts» al Logicofobisme, Catàleg d'exposició, Barcelona, Polígrafa, 1988

Gavaldà Roca, L., Un futurisme romàntic: les metallengües de l'avantguarda catalana, «Caplletra» núm. 5 (tardor 1988), ps. 123-128

Avantguardes a Catalunya 1906-1939, Catàleg d'exposició, Barcelona, Fundació Caixa de Catalunya, 1992

Molas, Joaquim, Literatura d'avantguarda i cinema, dins Pere Cornellas & Jordi Graset (coords.), Literatura i cinema occidentals. Segle XX, Sabadell, Ajuntament – Cine Club Sabadell, 1995, ps. 17-29

Salvo Torres, Ramon, Joaquim Molas i l'avantguarda literària a Catalunya, «Revista de Catalunya» núm. 111 (octubre 1996), ps. 119-136

Gabriel Pere (dir.), Història de la cultura catalana, VIII: Primeres avantguardes 1918-1930, Barcelona, Edicions 62, 1997; esp. els capítols de Joaquim Molas, Sobre les Avantguardes i de Josep Maria Balaguer, La literatura catalana d'avantguarda

AA. DD., Els anys vint en els Països Catalans (Noucentisme / Avantguarda), Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1997

AA. DD., Les Avantguardes a Catalunya. Cicle de conferències fet a la Institució Cultural del CIC de Terrassa, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1999

3. Les plataformes de difusió

a) Facsímils

«Trossos» (Barcelona, 1916-1918); Barcelona, Leteradura, 1977

«L'Instant» (París, 1918-1919 / Barcelona, 1919); Barcelona, Leteradura, 1977

«Un enemic del poble» (Barcelona, 1917-1918); Barcelona, Leteradura, 1976 i Parsifal, 1994

«Arc voltaic» (Barcelona, 1918); Barcelona, Leteradura, 1976 i Parsifal, 1994

«Proa» (Barcelona, 1921); Barcelona, Leteradura, 1976 i Parsifal, 1994

«L'Amic de les Arts» (Sitges, 1926-1929), Sabadell, AUSA, 1992

«Art» (Lleida, 1933-1934); Barcelona, Leteradura, 1977

«Hèlix» (Vilafranca del Penedès, 1929-1930); Barcelona, Leteradura, 1977

b) Estudis

• Sobre «Un Enemic del Poble», «Arc Voltaic» i «Proa»

Mas, Ricard, «Estudi preliminar» a Joan Salvat Papasseit, redactor en cap [facsímils de «Un enemic del poble», «Arc voltaic» i «Proa»], Barcelona, Parsifal, 1994

• Sobre «L'Amic de les Arts»

AA. DD., Homenatge a «L'Amic de les Arts». Sitges 1926-1976, Sitges, Gràfiques Puig, 1976

AA. DD., Surrealisme a Catalunya. 1924-1936. De l'Amic de les Arts al Lògicofobisme, Barcelona, Polígrafa,

1988

Lladó, Josep Maria, «L'Amic de les Arts», «Avui» (9 desembre 1990), p. 12

Molas, Joaquim, «L'Amic de les Arts», un mite, «Avui» Cultura (4 maig 1991), p. iv

AA. DD., «L'Amic de les Arts», dins *Avantguardes a Catalunya (1906-1939)*, Barcelona, Fundació Caixa de Catalunya, 1992, ps. 282-293

- Sobre «Art»

Foix, J. V., «Art», de Lleida, «La Publicitat» (20 maig 1934); recollit a *Obres completes / 4. Sobre literatura i art*, Barcelona, Edicions 62, 1990, p. 66

Gili, Mònica, Enric Crous i l'avantguardisme dels anys 30 a Lleida, «L'Avenç» núm. 37 (desembre 1984), ps. 16-18

Mallol i Agulló, Valeri, *La revista «Art» de Lleida*, Lleida, Institut d'Estudis Ilerdencs, 1995

- Sobre «Hèlix»

Molas, Joaquim, Masoliver i les Avantguardes, «Cuadernos de Estudio y Cultura» núm. 4 (1994), ps. 27-31; recollit a *Obra crítica*, ii, Barcelona, Edicions 62, 1999, ps. 180-187

- Altres

Minguet i Batllori, Joan M., «Anti» (1931): una revista d'avantguarda, dins *Miscel·lània Joan Fuster*, vol. 2, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1991, ps. 171-182

4. Reculls de textos teòrics i literaris

Brihuega, Jaime (ed.), *Manifiestos, proclamas, panfletos y textos doctrinales. Las vanguardias artísticas en España. 1910-1931*, Madrid, Cátedra, 1982

Molas, Joaquim, *La literatura catalana d'avantguarda 1916-1938*, Barcelona, Antoni Bosch, 1983, ps. 111-451

Arenas, Carme & Núria Cabré (eds.), *Les avantguardes a Europa i a Catalunya*, Barcelona, La Magrana, 1990

Molas, Joaquim (ed.), *Manifestos d'avantguarda. Antologia*, Barcelona, Edicions 62, 1995

5a. Joan Salvat-Papasseit

- Obra

Salvat-Papasseit, Joan, *Poesies completes*, a cura de Joaquim Molas, Barcelona, Ariel, 1981

Salvat-Papasseit, Joan, *Mots-propis i altres proses*, a cura de J. M. Sobré, Barcelona, Edicions 62, 1975

- Correspondència

Soberanas i lleó, Amadeu - J., *Epistolari de Joan Salvat-Papasseit*, Barcelona, Edicions 62, 1985

Salvat-Papasseit, Joan, *Postals a les filles*, a cura d'Amadeu - J. Soberanas i lleó, Barcelona, La

Magrana, 1986

- Estudis

Teixidor, Joan, Joan Salvat-Papasseit, «*Revista de Catalunya*» XV (1924), ps. 311-352; recollit a *Cinc poetes*, Barcelona, Destino, 1969, ps. 49-89

Fuster, Joan, *Introducció a la poesia de Joan Salvat-Papasseit*, dins Joan Salvat-Papasseit, *Poesies*, Barcelona, Ariel, 1962, ps. 37-84; recollit a *Contra el Noucentisme*, Barcelona, Crítica, 1977, ps. 11-60

Garcés, Tomàs, *Sobre Salvat Papasseit i altres escrits*, Barcelona, Selecta, 1972, ps. 5-70

Pla, Josep, *El poeta Joan Salvat-Papasseit*, dins *Homenots. Quarta sèrie*, [Obra completa vol. 29], Barcelona, Destino, 1982, ps. 319-357

Gavaldà Roca, Josep, *La tradició avantguardista catalana. Proses de Gorkiano i Salvat-Papasseit*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1988

5b. J. V. Foix

- Obra

Foix, J. V., *Obra poètica en vers i en prosa*, a cura de Jordi Cornudella, Barcelona, Edicions 62, 2000

—, *Obres completes / 3. Articles i assaigs polítics*, Barcelona, Edicions 62, 1985

—, *Obres completes / 4. Sobre literatura i art*, Barcelona, Edicions 62, 1990

- Correspondència

Santos Torroella, Rafael (ed.), *Salvador Dalí corresponsal de J. V. Foix 1932 -1936*, Barcelona, Mediterrània, 1986

Ponsati, Agnès & Anna M. (eds.), *Correspondència Foix-Obiols*, Barcelona, Quaderns Crema, 1994

- Biografia

Domènech, Joan de Déu, & Vinyet Panyella, *Àlbum Foix*, Barcelona, Quaderns Crema, 1990

Guerrero, Manuel, J. V. Foix, *investigador en poesia*, Barcelona, Empúries, 1996

- Estudis

Gimferrer, Pere, *La poesia de J. V. Foix*, Barcelona, Edicions 62, 1974

Terry, Arthur, *Sobre poesia catalana contemporània: Riba, Foix, Espriu*, Barcelona, Edicions 62, 1985

Tricàs i Peckler, Mercè, *J. V. Foix i el surrealisme*, Barcelona, Edicions Anglo-Catalanes, 1986

Ferrater, Gabriel, *Foix i el seu temps [conferències de 1966]*, a cura de Joan Ferraté, Barcelona, Quaderns Crema, 1987

Panyella, Vinyet, *J. V. Foix: 1918 i la idea catalana*, Barcelona, Edicions 62, 1989

Carbonell, Manuel, *L'obra en vers de J. V. Foix*, Barcelona, Teide, 1991

Carbonell, Manuel & Carmen Sobrevila, *J.V. Foix. Cinc rutes literàries*, Argentona, L'Aixernador, 1993

Miralles, Carles, *Sobre Foix*, Barcelona, Edicions dels Quaderns Crema, 1993